

Косова Тетяна Дмитрівна,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування,
Журавель Оксана Анатоліївна
здобувач вищої освіти
Національний авіаційний університет, м. Київ.

РЕФОРМУВАННЯ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕПОЗИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Анотація. Визначено зміст, особливості розробки і реалізації депозитної політики комерційного банку. Обґрунтовано напрямки реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб.

Ключові слова: депозитний портфель, управління, комерційний банк, система, фонд, гарантування вкладів

Функціонування сучасної економіки будь-якої країни неможливо представити без ефективною банківською системою. Банки різних рівнів глибоко проникають у сферу виробництва й активно впливають на економічні і соціальні процеси, тому з ними постійно стикаються всі члени суспільства. «Життєздатність української банківської системи безпосередньо пов'язана з удосконаленням депозитної політики банків. Гнучка депозитна політика банків є необхідною умовою забезпечення стабільного і ефективного розвитку депозитного ринку України» [1, с. 95].

Особливості розробки і реалізації депозитної політики визначаються станом банківського ринку та його депозитного сегмента, якому притаманні такі риси:

1. Високі ризики (економічні, політичні, соціальні), які обумовлюють недовіру населення до банківської системи в цілому.
2. Становлення фінансових і товарних ринків, ринків праці і капіталу, на яких відбувається мобілізація заощаджень і інвестування коштів.
3. Конкуренція окремих сегментів фінансового ринку (фондового, валютного, депозитного, кредитного) за залучення приватного капіталу.

Комерційні банки України є учасниками системи гарантування вкладів населення. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) функціонує як державна спеціалізована організація. Збільшенню довіри вкладників до банківських установ сприятиме підвищення інституційної спроможності та незалежності регулятора та ФГВФО, реалізація основних принципів Міжнародної асоціації страховиків депозитів (МАСД) для ефективних систем страхування депозитів. Пропонуємо поставити розмір виплат із ФГВФО у залежність від кумулятивного індексу споживчих цін. Поточна сума виплат, установлена ще у квітні 2012 року, складає 200 тис. грн.

Кумулятивний індекс споживчих цін за 2013-2020 роки склав 275,9%, а прогнозний до кінця 2023 року очікується на рівні 333,4%. Виходячи з цього, сума відшкодувати із ФГВФО на 2021 рік має становити 600 тис. грн. із подальшим збільшенням на 50 тис. грн. на рік, тобто у 2023 році вона має становити 700 тис. грн.

Таким чином, Україна потребує приведення механізмів гарантування вкладів до діючої у країнах ЄС і створення злагодженої системи відшкодування інвесторам коштів неплатоспроможних банків. Це передбачає реалізацію кількох поступових, але взаємопов'язаних кроків з метою стабілізації банківського сектору та сприяння залученню коштів від населення, які не перебувають у обігу на ринку. Рух України у напрямку стандартизації правил гарантування, подібної до країн ЄС, має враховувати ряд особливостей, характерних для нашої країни, передусім – купівельної спроможності та інфляції тощо.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Шульц Е. П. Особливості сучасної депозитної політики банків. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2015. Вип. 3. С. 93-97.